Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 263. Braşovŭ, Mercurĭ 30 Noemvrie (12 Decemvrie) 1888.

„Kolozsvár“ şi biserica română gr. orientală.

I.

Este sciutŭ, că congresulŭ naţionalŭ alŭ bisericei gr. or. române din Ungaria şi Transilvania în sesiunea sa din anulŭ acesta a decisŭ, ca din incidentulŭ jubileului de 40 de anĭ de domnire alŭ Maiestăţii Sale Imperatului şi Regelui Francisc Iosifŭ I. I. P. S. S. Metropolitulŭ Mironŭ sĕ conducă o deputaţiune compusă din membrii fruntaşĭ din întréga metropoliă la Maiestatea Sa şi sĕ-i predea o adresă omagială; ér décă nu s'ar primi deputaţiunĭ, atuncĭ Inaltŭ Prea Sânţia Sa sĕ înainteze acea adresă la destinaţiunea sa.

Precum se scie, deputaţiunĭ nu s'au primitŭ, voindŭ Maiestatea Sa sĕ petrécă ḑiua iubilară de 2 Decemvrie în deplină retragere; decĭ adresa în numele bisericei gr. or. române a fostŭ numai înaintată la Tronŭ prin I. P. S. S. Metropolitulŭ.

Tecstulŭ adresei s'a publicatŭ în limba română şi maghiară în „Telegrafulŭ Românŭ“ Nr. 119 din 19 Noemvre (1 Decemvrie) a. c.

Ca introducere în tecstulŭ maghiarŭ publicatŭ în „Foiţa“ „Tel. Rom.“ se ḑice, că fiindŭ loculŭ acela dedicatŭ în specialŭ istoriei etc. adresa omagială, ca unŭ actŭ care va servi „dreptŭ documentŭ istoricŭ despre credinţa şi alipirea bisericei nóstre naţionale cătră Maiestatea Sa Monarchulŭ nostru“ o publică şi în tecstŭ maghiarŭ.

Se póte că acesta va fi fostŭ scopulŭ publicărei tecstului maghiarŭ, dér noi dămŭ cu socotéla, că I. P. S. S. Metropolitulŭ, mai cu sémă pentru aceea va fi dispus sĕ se publice şi tecstulŭ maghiarŭ, pentru că a ţinutŭ şi aicĭ sémă, într'unŭ modŭ pe care noi nu-lŭ putemŭ aproba, de şovinişti maghiarĭ, cărora trebue sĕ le cunóscă bine şi rinichii din ei, şi a prevĕḑutŭ, că vorŭ căuta nodŭ în papură, numai ca sĕ pótă isbi în Românĭ şi pentru acestŭ actŭ de lealitate, căcĭ lorŭ nu le convine lealitatea Românului cătră Tronŭ când se manifestă de sine stătătoru, ér iubileulŭ din cestiune pentru dênşii nicĭ n'a fostŭ iubileu.

Şi cu tóte acéstea, de ce s'a temutŭ totŭ n'a scăpatŭ Metropolitulŭ, căcĭ în primulŭ sĕu din 5 Decemvre vine „*Kolozsvar*“ şi pe basa unei traducerĭ *tendenţióse* a câtorva şire de adresă, fi dă lecţiunĭ din constituţiunea ungară, din patriotismŭ, ba chiar şi din stilistică.

Din întréga adresă traduce numai premisele alineiei prime care sunŭ:

„Intre măreţele opere *regnicolare*, care vorŭ glorifica şi după secole dominarea acum de 40 de anĭ a Maiestăţiĭ Vóstre, cuprinde unŭ locŭ însemnatŭ metropolia bisericéscă autonomă, *restaurată* dea-dreptulŭ din graţia părintéscă a Maiestăţiĭ Vóstre pentru Românii greco-orientalĭ din Ungaria şi Transilvania, sudiţiĭ credincioşĭ ai Maiestăţiĭ Vóstre, la numĕrŭ peste unŭ milionŭ şi jumĕtate.“

Tecstulŭ maghiarŭ publicatŭ în „*Tel. Rom.*“ este următorulŭ:

„A nagyszerü *országos* alkotások között, melyek Felségednek immár 40. éves uralkodását évszázadok mulva is dicsőiteni fogják, méltó helyet foglal a magyarországi és erdélyi görögkeleti románok, Felséged másfél miliót meghaladó hü alattvalói számára, egyenesen Felséged atyai kegyelméből *helyre*állitott önnálló egyházi metropolia.“

Şi acesta este celŭ *originalŭ.*

„*Kolozsvár*“ a tradusŭ tecstulŭ românescŭ în modulŭ următorŭ:

„A **birodalomban** történt nagyszerü alkotások sorozatában, melyek Felséged immár 40 éves uralkodásának dicsőségét századok mulva is hirdetni fogják méltó helyet foglal el, az önálló egyházi metropolia, mely közvetlenül Felséged kegyelme által állittatott *vissza,* a magyarországi és erdélyi gör. kel. Románok, Felségednek több mint másfel milionyi hü alattvalói számára“.

Acestŭ textŭ este *falsŭ* şi tendenţiosŭ, făcutŭ astfelŭ, ca sĕ se pótă trage din elŭ consecuenţele carĭ s'au trasŭ.

„Escelenţa Sa negreşitŭ nu consideră şi nicĭ nu i-ar plăcea sĕ se considere „monarchia“ austro-ungară ca unŭ „birodalom“ (imperiu) precum s'ar puté înţelege din espresiunea greşită a adresei, ḑice „Kolozsvár“.

Nu ne vomŭ perde timpulŭ cu analisarea cuvêntului „birodalom“ = „regnum“, „imperium“, „stăpânire“, „Reich“, pe care cu privire la susceptibilităţile „subtile“ ale unorŭ capete înfierbêntate dintre conaţionalii sĕi, încâtŭ privesce întregŭ teritoriulŭ supusŭ domnirei dinastiei nóstre, l'a înlocuitŭ contele Andrassy cu cuvêntulŭ nemaghiarŭ „Monarchia“, care nu este identicŭ cu conceptulŭ, ce se esprimă prin „birodalom“, ci constatămŭ numai, că în adresa omagială nu se află nicĭ cuvêntulŭ „birodalom“ şi nicĭ operele la carĭ se face alusiune nu se referŭ la „monarchiă“, ci este vorbă de opere „regnicolare“, „országos“, ér cuvêntulŭ „birodalom“ l'a inventat „Kolozsvar“, numai ca sĕ pótă fabrica din elŭ o insinuare de nepatriotismŭ la adresa bisericei gr. or. române.

„Şi — continuă „Kolozsvár“ — Escelenţa Sa fără îndoială respecteză şi accepteză şi acea faptă provenită din o lege' fundamentală a statului nostru — că Românĭ gr.-or. „din Ungaria şi Transilvania“ astădĭ nu mai suntŭ, ci suntŭ numai Românĭ „din Ungaria“ („magyarorszagi“). Respecteză şi accepteză Esc. Sa aceste fapte de sigurŭ şi pentru aceea, căcĭ ar caracterisa în modŭ fórte dubiosŭ fidelitatea şi supunerea necondiţionată de sudiţĭ a greco-orientalilorŭ, decumva chiar într'o adresă cătră Maiestatea Sa cu voia ar negligia astfelŭ de stipulaţiunĭ constituţionale, pe carĭ Maiestatea Sa a juratŭ, şi pe carĭ voiesce sĕ le păstreze tarĭ şi nestrămutate“.

Va sĕ ḑică dela sancţionarea „uniunei“ Transilvaniei cu Ungaria prin Maiestatea Sa, nu mai esistă Transilvania, şi nu mai esistă Românŭ „transilvăneanŭ“, ci numai „ungureanŭ“?

Las' că cestiunea Transilvaniei rĕmâne deschisă câtă vreme vorŭ esista Transilvănenĭ, carĭ vorŭ reclama resolvarea ei în sensulŭ postulatelorŭ lorŭ naţionale, dér ţinêndŭ sémă de faptulŭ, că Românii greco-orientalĭ, ca corpŭ bisericescŭ, n'au făcutŭ nicĭodată politică militantă, ci şi-au vĕḑutŭ numai şi numai de afacerile lorŭ bisericescĭ, scolare şi fundaţionale între marginile statutului organicŭ, provocămŭ pe „Kolozsvar“ şi pe toţĭ carĭ susţinŭ că adĭ n'ar mai esista Transilvania sĕ ne arate acea lege prin care Transilvania s'a ştersŭ de pe faţa pămêntului, căcĭ *noi nu cunóscemŭ astfeliu de lege.*

Legea de „uniune“ (Art. XLIII din 1868) nu numai nu casséză Transilvania, ci din contră mai în fiăcare paragrafŭ face dispoziţiunĭ privitóre la Transilvania *pentru viitorŭ.* „Uniunea“ după acésta lege nu este „Fusiune“.

In specialŭ în § 1 cu privire la Transilvania se ştergŭ împărţirile şi numirile teritoriale după *naţiunĭ politice* şi tóte prerogativele împreunate cu acestea, încâtŭ acele arŭ fi privitŭ numai pe vr'o naţionalitate cu eschiderea altora şi apoi se ḑice:

„és az egyesült Magyarország és *Erdely* összes honpolgárainak egyenjogusága polgári és politikai tekintetben ujabban is biztosittatik“ (adecă: „şi egalitatea de dreptŭ civilă şi politică a tuturorŭ civilorŭ Ungariei şi ai *Transilvaniei* unite se asigureză şi de nou.“)

Va sĕ ḑică cetăţenĭ *şi ai Transilvaniei:*

§ 6. „A kormányzat az **erdélyi területre nézve** is a törvények értelmében Ő Felsége magyar felelős ministeriuma által gyakoroltatik“ (Guvernarea se eserciteză **şi pe teritoriulŭ transilvănénŭ** prin ministeriulŭ responsabilŭ ungarŭ alŭ Maiestăţii Sale.)

Se susţine decĭ *şi teritoriu transilvănénŭ,* şi décă pe acelŭ teritoriu locuescŭ şi Românĭ greco-orientalĭ, *vorŭ fi esistêndŭ şi „Românĭ gr. or. transilvănenĭ.“*

Prin § 13 valórea legilorŭ ungare privitóre la asigurarea obligaţiunilorŭ de statŭ cu privire la desdaunarea urbarialităţilorŭ şi decimilorŭ din Transilvania se estinde *şi asupra Ardélului* (Erdélyre is kiterjesztetik“.)

Prin §. 15 legile ungurescĭ referitóre la căsĕtoriile mixte şi la trecerile dela o religiune la alta — se estindŭ *şi asupra Transilvaniei.* („Erdélyre is kiterjesztettnek“).

Va se ḑică şi după unire s'a susţinutŭ şi *numele şi teritoriulŭ Transilvaniei* şi s'a lipsitŭ numai Transilvania de autonomia sa *legislativă.*

S'a susţinutŭ ca „Erdély“ şi nu „Erdély-**ország**“ dér nicĭ nu s'a degradatŭ la numirea, de care a începutŭ a se folosi ḑiaristica maghiară de unŭ şirŭ de anĭ încóce, de „Erdélyi-**részek**“ („**părţile** ardelene.“)

N'a comisŭ déră nicĭ o vătĕmare de lege Metropolitulŭ Miron când în adresa omagială vorbesce în numele Românilorŭ greco-orientalĭ din Ungaria „*şi Transilvania*“ ba din contra noi susţinemŭ, că dênsulŭ *oficiosŭ* nicĭ nu putea sĕ se esprime altfelŭ, pentru-că titlulŭ dênsului este: „Archiepiscopulŭ Românilorŭ gr. or. din archidiecesa Transilvaniei şi Metropolitulŭ Românilorŭ gr. or. din Ungaria *şi Transilvania.*“

Dér sĕ ne mai folosimŭ de-o dovadă seriósă, care ar trebui sĕ o cunóscă şi „Kolozsvár“ décă îşĭ arógă dreptulŭ de a da lecţiunĭ din legĭ unei bisericĭ, de care atâtŭ redactorii câtŭ şi aderenţii sĕi suntŭ cu totulŭ străinĭ.

Este „*Statutulŭ organicŭ*“, acea lege sancţionată de Maiestatea Sa şi publicată în colecţiunea de legĭ şi ordinaţiunĭ, care impune Metropolitului bisericei gr. or. române ca sĕ se folosescă de espresiunea de care sĕ légă „Kolozsvár“.

Titlulŭ acestei legĭ este:

„*Statutulŭ organicŭ alŭ bisericei greco-orientale române din Ungaria* **şi Transilvania.“**

Ear punctulŭ I alŭ dispoziţiunilorŭ generale sună astfelŭ:

„Biserica gr. or. română din Ungaria **şi Transilvania,** ca biserică autonomă, după dreptulŭ ei canonicŭ, garantatŭ şi prin articululŭ de lege alŭ IX din anulŭ 1868 — pre lângă susţinerea în intregitate a dreptului de supremă inspecţiune alŭ Maiestăţii Sale îşĭ reguléză, administréză şi conduce independentŭ afacerile sale bisericescĭ şi fundaţionale în tóte părţile şi factorii ei constitutivĭ, după forma representativă“.

„Statutulŭ organicŭ presinte tractéză dară organisarea bisericei greco-orientale române pentru întréga provinciă metropolitană din Ungaria **şi Transilvania“.**

Acéstă lege s'a sancţionatŭ de Maiestatea Sa la 28 Maiu 1869 va sĕ ḑică aprópe c'unŭ jumĕtate de anŭ mai târḑiu decâtŭ legea referitóre la uniunea Transilvaniei cu Ungaria, sancţionată în 6 Decemvre 1868.

Décă n'ar mai fi esistatŭ după uniune Transilvania, cum ar fi putută presenta guvernulŭ responsabilŭ ungarŭ unŭ astfelŭ de anachronismŭ Maiestăţii Sale spre sancţionare?

Au dóră guvernulŭ ungarŭ de atuncĭ şi de astădĭ n'au avutŭ şi n'are atâta cunoscinţă de legile ungurescĭ câtă au băieţandrii dela „Kolozsvar?“

Au dóră capulŭ bisericei rom. cat. cu reşedinţa în Alba Iulia nu se numesce „erdélyi rom. cat. püspök?“ ér sinodulŭ lui „erdelyi rom. cat. status gyüles?“ Totŭ asemenea se numesce şi episcopulŭ protestanţilorŭ maghiarĭ „erdélyi protestans püspök“ său „erdélyi protestans zsinat“ etc. etc.

Ardealulŭ ne mai vorbindŭ de legea electorală deosebită, are o mulţime de legĭ speciale pentru sine, cum este: codicele civilŭ austriacŭ, legea de pressă, legea urbarială, procedura funduară şi multe altele, carĭ tóte dovedescŭ, că Ardealulŭ mai esistă.

Dér nu este ḑi lăsată de Dum-

neḑeu sĕ nu audimŭ ţipetele proprietarilorŭ maghiarĭ din Ardélŭ, carĭ necontenitŭ cerŭ „extrawurşturĭ“ ardelenescĭ dela guvernŭ şi dela dietă. Esemplu mai recentŭ suntŭ mişcările ce s'au pornitŭ din Ardélŭ contra proiectului de lege pentru rĕscumpărarea dreptului regalŭ de cârciumăritŭ. S'a adusŭ adecă ca unŭ gravamenŭ special *ardelenescŭ* că guvernulŭ în mĕsurile ce le-a propusŭ n'a prevĕḑutŭ ca sĕ servéscă dreptŭ cheiă venitulŭ fasiunatŭ înaintea comisiunei pentru stabilirea contribuţiunei, căcĭ proprietarii din Ardélŭ au missiune patriotică şi — decĭ ei sĕ nu fiă pedepsitĭ şi décă au înşelatŭ statulŭ cu darea. Şi pe acestia i-a sprijinitŭ „Kolozsvár“ cu totŭ zelulŭ totŭ din punctŭ de vedere ardelenescŭ.

In fine unŭ argumentum ad hominem:

Ce însemnéză „*Emke*“ Dvóstrĕ? „Erdélyi magyar közmüvelődési egylet“!

Va sĕ ḑică pentru cei dela „Kolozs“. esistă Transilvania când cerŭ ajutorŭ „patrioticŭ“ dela stat şi dela societate, dér Românilorŭ ardelenĭ nu le este permisŭ nicĭ măcarŭ sĕ pomenéscă de Transilvania când depunŭ la piciórele Tronului omagiele lorŭ de fidelitate!

Nicĭ acestŭ actŭ de iubire nefăţărită cătră persóna Domnitorului n'a pututŭ scăpa nepângaritŭ de veninulŭ şovinismului maghiarŭ?!

DIN AFARĂ.

„Nordd. Allg. Zeitung“ dice că *presenţa unorŭ oficerĭ germanĭ ca spionĭ în Francia* este unŭ mitŭ, lipsitŭ de orĭce basă faptică. Din contră fóia germană citéză cu numele *treispreḑece oficerĭ francesĭ* activĭ, carĭ au fostŭ *espulsaţĭ* în timpulŭ dela 22 Septemvre până la 17 Noemvre *din Germania*, unde merseseră, cum se ḑice, ca sĕ facă studii din limba germană. La aceştia se mai adaogă colonelulŭ Stoffel, care voia sĕ facă la graniţă studii istorice asupra rĕsboiului lui Caesar în contra Germanilorŭ. Fóia lui Bicmarck încheiă astfelŭ: Precum scimŭ, oficerii francesĭ au fostŭ făcuţĭ atenţĭ din partea cercurilorŭ, care dau mĕsura, că presenţa lorŭ în Germania nu e dorită. Sperămŭ, că în viitorŭ vorŭ satisface mai bine acestei dorinţe, decâtŭ ca până acuma.

„Berliner Tageblatt“ anunţă din *Zanzibarŭ*, că corabia de rĕsboiu germană „Carola“ a prinsŭ unŭ vasŭ arabŭ cu 75 de sclavĭ şi cu mai mulţĭ Arabĭ. Revolta pe teritorulŭ de sub protecţiunea germană este în crescere. Proprietarii de pămêntŭ dealungulŭ litoralului germanŭ nu cutéză sĕ iasă din ascunḑişurile lorŭ şi sĕ-şĭ védă de câmpurĭ, de témă sĕ nu fiă prinşĭ de insurginţĭ şi vênduţĭ ca sclavĭ. Din causa acésta ameninţă periculŭ u ei fómete. Misiunea francesă din Bagamoyo adăpostesce şi hrănesce deja 3000 de indigenĭ lipsiţĭ de adăpostŭ. Indigenii englesĭ şi-au părăsitŭ casele din Bagamoyo. Poporaţiunea arabă indigenă a insulei Zanzibarŭ e neliniştită prin sgomotele despre o apropiată năvală din partea Arabilorŭ din Vasuri-Vuskat, carĭ suntŭ cunoscuţĭ ca prădătorĭ şi devastătorĭ. Unŭ vasŭ mare cu de aceştia a sositŭ deja şi se vorbesce că vorŭ urma şi altele. Borabia italiană „Dogali“ a părăsitŭ Zanzibarulŭ, ca sĕ ia parte la blocadă. Probabilŭ că va staţiona la Kilva. Escadra germană de blocare sub ordinele admiralului Deinhard constă adĭ din corăbiile de rĕsboiu „Bismark“, „Leipzig“, „Carola“ şi „Sofia“.

Scirile primite la Parisŭ din Belgradŭ anunţă, că *alegerile în Serbia* suntŭ şi mai favorabile partidului radicalŭ rusofilŭ decâtŭ alegerile precedente, carĭ fuseseră anulate de Regele. Se prevede că regele Milanŭ va fi silitŭ sĕ facă o lovitură de Statŭ séu sĕ schimbe direcţiunea politicei sale streine. Corespondentulŭ din Odessa alŭ ḑiarului „Daily-News“ constată, că încurcăturĭ grave aştéptă pe Regele Serbiei. Desafecţiunea Serbilorŭ e adêncă, şi emisarii panslaviştĭ desfăşură o activitate extremă.

Se anunţă din Odesa ḑiarului „Daily-News“, că vaporulŭ „Rusia“ va pleca în curêndŭ încărcatŭ cu materialŭ şi cu voluntarĭ pentru *o nouă staţiune ruséscă în Abysinia.* Colonelulŭ Melinoff a declaratŭ, că guvernulŭ rusescŭ dă pentru acesta o subvenţiune de trei milióne de ruble.

Scandalŭ în camera francesă.

In 7 Decemvre n. nĭ-a comunicatŭ o telegramă din Parisŭ despre unŭ scandalŭ petrecutŭ în camera deputaţilorŭ. Lucrulŭ s'a petrecutŭ astfelŭ:

Deputatulŭ oportunistŭ *Laroze* intenţionase sĕ aducă o propunere, prin care sĕ se dea votŭ de blamŭ guvernului, findcă nu-şĭ dase votulŭ în cestiunea episcopatelorŭ (se desbătea bugetulŭ cultelorŭ). Ministrulŭ-preşedinte *Floquet* ḑise, că d-lŭ Laroze n'are decâtŭ sĕ propună votulŭ de blamŭ, guvernulŭ îi va sci rĕspunde. (Repeţite aplause în stânga). — *Preşedintele camerei:* Nu doresce nimenea sĕ vorbéscă? (Pausă.) Stânga şi drépta 'ntrégă se'ntorcŭ cătră Laroze, care şede'n centru şi strigă: Laroze, la tribună! — *Cassagnac*: Acum vĕ repeḑiţĭ. (Nelinişte continuă şi strigărĭ ironice: He, Laroze!)

In cursulŭ acestei scene strigă deputatulŭ *Basly*: Ministru-preşedinte a făcutŭ bine, asta a fostŭ o suméţă provocare! — *Ferroul:* Ce provocare? Flecării! (Larmă şi strigărĭ: Laroze!) — *Basly*: Eu însĕ ḑicŭ, c'a fostŭ o mândră provocare. Sórtea republicei este acum în mânile lui Boulanger şi Ferry. — Boulangistulŭ *Susini* (sărindŭ în susŭ): In ce legătură aducĭ pe Ferry cu Boulanger? — *Basly:* Tacĭ, cu d-ta nu vorbescŭ. — *Susini* (devenindŭ mai violentŭ): Te întrebŭ în ce legătură aducĭ pe Boulanger şi pe Ferry? — *Basly*: Lasă-mĕ'n pace! *Susini* se repede la Basly, care şedea lângă elŭ, şi-lŭ înhaţă. Cloris *Hugues* se pune'ntre ei şi'i desparte. Drépta arată cu sgomote la acéstă scenă ce se petrece în stânga estremă. Membrii stângei îşĭ întorcŭ faţa dinspre ea. Se audŭ strigărĭ furtunóse: La ordine! Cestorulŭ *Nadaud* se duce la *Susini,* ca sĕ'i céră socotélă. Strigărĭ: Domnule preşedinte, acopere'ţĭ capulŭ! — *Preşedintele* (care abia e auḑitŭ din causa larmei): In adevĕrŭ, roşescŭ vĕḑêndŭ asemenea scene în cameră. Deplângŭ, că se află colegĭ, carĭ 'şĭ uită de demnitatea lorŭ şi se demitŭ până la atacurĭ personale. (Strigărĭ furtunóse: La ordine!) — *Preşedintele:* Indată ce se va constata cine e vinovatŭ, voiu aplica regulamentulŭ cu tótă severitatea. (Aplause în tótă camera.)

Intr'aceea deputatulŭ *Laroze* se sue la tribună. (Strigărĭ în drépta: Ah! în stânga: In fine!) Preşedintele face semnŭ, în larma cea mare, lui Laroze, că acum nu-lŭ mai póte lăsa sĕ vorbéscă. (Strigărĭ vuetóre: Lăsaţi-lŭ se vorbéscă!) *Laroze* parlamentéză, pe când în drépta şi'n stânga se strigă contra preşedintelui. In fine preşedintele Méline declară, că Laroze ar fi trebuitŭ sĕ rĕspundă imediatŭ, acum a pusŭ deja preşedintele altŭ obiectŭ la ordinea ḑilei; dér décă camera vré sĕ-lŭ audă, preşedintele nu vré sĕ obiecteze nimicŭ în contra. (Aplause din tóte părţile). *Laroze* ḑice acum, că décă va sosi momentulŭ potrivitŭ (întreruperĭ ironice 'n drépta şi'n stânga), ca sĕ propună votulŭ de blamŭ, o va face acésta; guvernulŭ póte fi sigurŭ, că elŭ îşĭ va face datoria. (Cum se vorbesce, Laroze şĭ-a amânatŭ moţiunea de votŭ de blamŭ până după votarea bugetului.) Ne mai cerêndŭ nimenea cuvêntulŭ se trece la ordinea ḑilei.

Se ḑice că Boulanger se duce la cameră. Din acéstă causă se luaseră mĕsurĭ de pază. Dér până séra nu apăruse generalulŭ.

Incidentulŭ Basly Susini s'a aplanatŭ apoi de martorĭ — era sĕ fiă duelŭ — cu judecătorulŭ arbitru deput, colonelŭ Plazanet şi prin mijlocirea preşedintelui camerei.

Din parlamentul austriacŭ.

In şedinţa dela 7 Decemvre a parlamentului austriacŭ, cu ocasiunea discutărei asupra noului proiectŭ de lege militară, se aduseră pe tapetŭ şi unele cestiunĭ privitóre la naţionalităţile din Austria şi la alianţa acesteia cu Germania. Faţă cu aserţiunea, că Germanii din Austria ar fi strîmtoraţĭ în drepturile lorŭ, luà cuvêntulŭ:

Deputatulŭ *Rieger,* ḑicêndŭ că décă Germanii au perdutŭ anumite privilegii, acestea suntŭ o urmare a absolutismului, în timpŭ ce astăḑĭ popórele se bucură de libertate. Alianşa cu Germania este o urmare a intereselorŭ ambelorŭ imperii şi de aceea este binevenită. Egala îndreptăţire a ambelorŭ părţĭ trebue respectată, dér orĭ ce cugetŭ de o coaliţiune sub unŭ capŭ trebue respectată. Austria totdéuna trebue sĕ-şĭ susţină deplina ei suveranitate şi nu-i este iertatŭ sĕ jóce altă politică, afară de politica intereselorŭ ei proprii. La Slavii dela apusŭ nu esistă panslavism. Cehii, cu istoria şi cu cultura lorŭ milenară, nu vorŭ primi nicĭ-odată confesiunea, scrierea şi limba ruséscă. Poporulŭ cehŭ voesce sĕ-şĭ păzéscă şi-şĭ va păzi individualitatea lui istorică şi nu voesce sĕ se contopéscă nicĭ cu Ruşii, nicĭ cu Germanii; tocmai din astă causă elŭ sprijinesce Austria şi casa domnitorului ei cu tóte puterile. (Aprobărĭ şi aplause în drépta).

Br. Welsersheim, ministrulŭ miliţienilorŭ, declară, că până când elŭ va fi ministru nu se va schimba nicĭ o literă din dreptulŭ constituţionalŭ alŭ domnitorului. Dorinţa supremului comandantŭ alŭ armatei este, ca limba germană sĕ servéscă în armată ca unŭ mijlocŭ de a se înţelege împrumutatŭ, ér nu ca mijlocŭ pentru divisionarea în partide. In armată nu esistă cestiunea limbei. Guvernulŭ nu are în vedere punctulŭ de mânecare alŭ naţionalităţilorŭ, ci consideră lucrurile numai din punctulŭ de vedere generalŭ austro-ungarŭ. Ostaşii, décă mergŭ la rĕsboiu, n'au sĕ se supună simpatielorŭ orĭ antipatielorŭ de naţionalitate, ci au sĕ se supună comandei domnitorului. Proiectulŭ de lege nu este întocmitŭ pentru interesele singuraticelorŭ naţionalităţĭ, ci pentru interesulŭ monarhiei... Aţintiţi-vĕ gândirile asupra bravei nóstre armate, care prin proiectulŭ de lege militară devine mai puternică; asupra acelei armate, care pentru domnitorulŭ şi pentru monarchiă totodéuna a doveditŭ o conlucrare comună; gândiţi-vĕ ḑicŭ la acea armată, care merită încrederea, deórece sub armele ei unesce popórele... (Aprobărĭ).

Derschatta accentuéză sporirea greutăţilorŭ pentru locuitorĭ; în sensulŭ noului proiectŭ de lege, armata se va spori, aşa că peste 12 anĭ ea va ajunge la cifra de 1.200,000 de ostaşĭ. Laudă şi elŭ alianţa cu Germania, pe care o consideră ca o stâncă, de care lovindu-se atacurile îndreptate contra păcei europene, vorŭ trebui sĕ paţă naufragiu.

Greger declară, că Cehii tinerĭ, considerândŭ necesitatea împrejurărilor, vorŭ vota pentru proiectulŭ de lege; accentuéză însĕ, că anumite persóne se pare că arŭ voi sĕ voteze proiectulŭ de lege nu pe séma statului austriacŭ, ci pe séma alianţei germane. (Nelinisce în stânga). Poporulŭ cehŭ nu are încredere în viitorŭ; de ce folosŭ este o asemenea pace, alŭ căreia resultatŭ finalŭ trebue sĕ aibă ca urmare bancrotarea statelorŭ şi distrugerea popórelorŭ. Cehii sprijinescŭ orĭ-ce alianţă, care are de scopŭ asigurarea păcei şi păzirea intregităţii şi independenţei Austriei, din asta causă ei votéză şi noua lege militară, dér o votéză numai împĕratului austriacŭ, regelui Boemiei şi nimĕnui altuia, fără considerare la ministeriu séu la alianţă.

După încheiarea discusiunilorŭ, proiectulŭ de lege s'a votatŭ cu 103 voturĭ contra 97. Cum vedemŭ, abia a eşitŭ proiectulŭ ca prin urechile acului.

SCIRILE ḐILEI.

Vinerĭ séra a fostŭ o *nouă demonstraţiune în Pojunŭ.* De astădată au înscenat'o elevii academiei comerciale. In diferite locurĭ ale oraşului erau marĭ grupurĭ de publicŭ. Poliţia a împedecatŭ escesele.

***

Ni se face cunoscutŭ, că „Romänische Revue“ nu va mai apăré dela 1 Ianuarie 1889 în Reşiţa, ci în Viena. Deja s'a închiriatŭ locuinţă şi tipografiă şi peste câteva ḑile redacţiunea fóiei se va muta la Viena.

***

In luna trecută locuitorii din *Şibişelŭ*: Eliseiu Persa, Vasilie Ciucurŭ, Vasilicanŭ Gligore, Gligore Pligorŭ, Plia şi Ioanŭ Gligorŭ, apoi locuitorulŭ din *Lomanŭ* Petru Andreiu Stancu au fostŭ muşcaţĭ de unŭ lupŭ turbatŭ. Cei trei dintêiu au muritŭ de turbare, ér ceilalţĭ stau încă sub supraveghiare medicală.

Óre aceştĭ sêrmanĭ Românĭ n'au fostŭ vrednicĭ sĕ fie trimişĭ de comitatŭ la unŭ institutŭ bactereologicŭ, décă nu la Parisŭ, unde e pré departe şi costă pré multŭ, dér la Bucurescĭ, unde e aprópe şi cheltuelile suntŭ micĭ?

***

In ḑilele acestea se va face *csaminarea technică* a distanţei pe care se va construi linia ferată *Braşovŭ-Zernescĭ* şi *Braşovŭ-Sepsi St.-Georgĭ.* Ministerulŭ de comunicaţiă e representatŭ prin inginerulŭ Alex. Dobieczky.

***

„Epocei“ 'i se spune, că actualmente urméză o seriă de negociaţiunĭ între MM. LL. Regele şi Regina Serbiei, în privinţa unei întâlnirĭ ce Regina Natalia voesce sĕ aibă cu fiiulŭ sĕu principele Alexandru. Se ḑice că regele Milanŭ ar fi consimţitŭ le acéstă întrevedere cu următórele condiţiunĭ: 1. Intrevederea se va face pe teritoriulŭ românescŭ şi anume în Bucurescĭ, ér nu în Rusia la Yalta, după cum se ḑice că ar fi cerutŭ regina Natalia. 2. Principele Alexandru va fi însoţitŭ în acéstă călĕtoriă de ministrulŭ de resbelŭ alŭ Serbiei şi de alţĭ doi oficerĭ. 3. Principele nu va sta de câtŭ 2 ḑile în Bucurescĭ unde va locui la legaţia sêrbă. 4. Intrevederea se va face în presenţa persónelorŭ ce însoţesc pe principele moştenitorŭ.

***

Academia Română va face sĕ apară în curêndŭ o culégere de documente noi privitóre la istoria naţională, adunate prin archivele dela Moscva, Parisŭ, Varşovia, Kiew, Viena şi Birmingham.

***

Cetimŭ în „Luminatorul“: „De lângă *Buziaşŭ* ni se scrie din isvorŭ autenticŭ, că într'o séră o *patrulă de gendarmĭ* din altŭ satŭ, fiindŭ în Racoviţa, *a terorisatŭ şi bătutŭ dobitocesce* fără nicĭ unŭ dreptŭ şi fără temeiu pe bĕtrânulŭ Gaitinŭ Stoia şi pe fiiulŭ sĕu Petru Stoia, ambii ómenĭ cinstiţĭ şi fruntaşĭ în Racoviţa. Maltrataţii numai decâtŭ au făcutŭ arătare documentată cu atestate şi cu martorĭ, însĕ până acuma fără vre-unŭ resultatŭ, deşi au trecutŭ sĕptĕmânĭ de atuncia. Ce sĕ fiă acésta? Bine este óre a pune astfelŭ la probă îndelunga răbdare a poporului? Vomŭ ţiné şi acestŭ casŭ în evidenţă“.

***

In loculŭ rĕposatului Dr. V. Mitrofanovicĭ este numitŭ în consiliulŭ şcolar alŭ ţĕrii *Bucovina* d-lŭ *Isidorŭ cav. de Onciulŭ*, profesorŭ la universitatea din Cernăuţĭ.

***

In *Deva* s'a repetatŭ cutremurulŭ de pămêntŭ, fiindŭ însoţitŭ de unŭ sgomotŭ caracteristicŭ.

***

Gazeta „Amico de le Artisti", din Milano, aduce scirea că d-şóra *Carlotta Feliciani*, artista română de canto şi piano din Iaşĭ, a obţinutŭ unŭ succesŭ strălucitŭ în opera „Linda", pe care a cântat'o ḑilele din urmă pe scena unui teatru din Milano.

PASTORALA

Presfinţiei Sale Episcopului Aradului

cu ocasiunea jubileului

Maiestăţii Sale.

Pré onoraţilorŭ părinţĭ protopresbiterĭ şi administratorĭ protopresbiteralĭ, onoraţilorŭ preoţĭ şi învĕţătorĭ, şi întregŭ iubitului nostru clerŭ şi poporŭ din diecesa Aradului.

Darŭ şi îndurare dela Dumneḑeu Tatălŭ şi Domnulŭ nostru Isusŭ Christosŭ şi dela noi binecuvêntarea archierescă!

In 2 ale viitórei lunĭ Decemvre calendarulŭ nou, (20 Noemvre cal. vechiu) se împlinescŭ 40 de anĭ de gloriósă domnire a Maiestăţii Sale Pré graţiosului nostru Impĕratŭ şi Rege *Franciscŭ Iosifŭ I.* adecă, de când Maiestatea Sa, din Indurarea lui Dumneḑeu, suindu-se pe Tronulŭ glorioşilorŭ sĕi străbunĭ, conduce sórtea acestei marĭ monarchii şi destinele milionelorŭ sĕi supuşĭ.

Din incidentulŭ acesta popórele, şi mai alesŭ bisericele din monarchiă, voindŭ şi la acéstă ocasiune a-şĭ manifesta loialitatea, alipirea şi iubirea lorŭ către Maiestatea Sa, printr'o serbare câtŭ mai solenmă şi mai pompósă a acelei ḑile memorabile, Maiestatea Sa, în bunĕtatea inimei Sale, a aflatŭ de bine, ocasionalminte, a dechiara, că este părintésca şi preînalta Sa intenţiune, ca în locŭ de serbărĭ pompóse şi costisitóre, sĕ se înfiinţeze fondurĭ filantropice, de binefacere, pentru omenime şi posteritate.

Voindŭ şi noi a urma prea înaltei şi prea înţeleptei intenţiunĭ a Majestăţei Sale de a îmbina serbarea acelei ḑile memorabile şi cu o faptă de eternă binefacere: ne-amŭ înţelesŭ cu veneratulŭ nostru Consistoriu, de o parte sĕ facemŭ a serba acea ḑi în tóte bisericele nóstre din eparchiă, cu tótă pietatea, în rugăciunĭ de mulţămită şi de cerere către bunulŭ Dumneḑeu pentru îndelunga şi gloriósa domnire, întru norocire neschimbată, a Maiestăţei Sale; ér de altă parte a-o şi eternisa printr'o faptă filantropică de binefacere; şi anume prin întemeiarea unui fondŭ pentru înfiinţarea unui gimnasiu diecesanŭ, care în eternŭ sĕ mărturiséscă despre gloriósa domnire a Maiestăţii Sale.

Cu înfiinţarea unui asemenea monument măreţŭ de binefacere, credemŭ a satisface de o parte pré înaltei intenţiunĭ a Maiestăţei Sale, ér de alta a suplini şi lipsa fórte simţită a unui gimnasiu diecesanŭ, şi totodată manifestămŭ şi în faptă loialitatea, alipirea şi iubirea nóstră către Maiestatea Sa, pre carĭ însa-şĭ creaţiunea nóstră, frumosulŭ monumentŭ ce vomŭ ridica, le va transpune şi următorilorŭ noştri din némŭ în némŭ.

Lipsa unui asemenea institutŭ de cultură o veţĭ înţelege iubiţilorŭ, décă veţĭ cugeta, că diecesa nóstră cu 500,000 suflete, n'are nicĭ unŭ singurŭ gimnasiu, pe când asemenea diecese de altă confesiune au mai multe atarĭ institute; ér însĕmnătatea cea mare a unui gimnasiu diecesanŭ o veţĭ înţelege, décă vĕ voiu revoca în minte, şi la acésta ocasiune, ceea ce v'am ḑisŭ în 1883 la înfiinţarea Seminariului diecesanŭ: *„că numai lumina minţii şi cultura morală religiósă înalţă pe omŭ la adevĕrata demnitate, şi-lŭ conduce la bunăstare pe acéstă lume şi lŭ fericire pe cealaltă: ţinta supremă a omului."*

După ce însĕ la ajungerea unei asemenea culturĭ se recerŭ, între altele, şi institute corespundĕtóre de învĕţămêntŭ, precum suntŭ şi gimnasiele cofesionalĭ; ér la înfiinţarea şi susţinerea unorŭ asemenea gimnasii se recerŭ şĭ sacrificii din partea confesiunilorŭ: aşa dér ca biserica unui poporŭ cu aspiraţiunĭ de progresŭ şi înaintare, şi prin acestea de unŭ bunŭ viitorŭ, nu este iertatŭ a ne retrage dela asemenea sacrificii, ci din contră sĕ le întimpinămŭ cu bunăvoinţă şi sĕ contribuimŭ cu toţii, după putinţă.

De şi cunóscemŭ greutatea problemei ce nĭ-amŭ impusŭ, mai alesŭ considerândŭ şi alte multe sarcinĭ ale poporenilorŭ noştri, dér décă cugetămŭ că şi alţii au asemenea sarcinĭ, şi totŭ nu-şĭ uită nicĭ de institutele lorŭ culturalĭ, dela carĭ depinde viitorulŭ lorŭ: atuncĭ ne întărimŭ totŭ mai multŭ în convingerea, că cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu, carele însoţesce tóte lucrurile cele bune, vomŭ putè face şi noi pentru viitorulŭ nostru ceea ce au făcutŭ, şi mai facŭ încă, şi alţii pentru viitorulŭ lorŭ.

Decĭ aducêndŭ acestea la cunoscinţa întregŭ iubitului nostru clerŭ şi poporŭ eparchiotŭ, pentru a serba ḑiua din 2 Decemvre a. c. în modŭ câtŭ mai demnŭ şi mai pietosŭ, orênduimŭ, ca în acea ḑi. se vĕ întruniţĭ cu toţii în sântele bisericĭ, unde sĕ se ţină serviţiu divinŭ, împreunatŭ cu rugăciunile de mulţămită, pentru îndelungirea vieţii în sănĕtate statornică şi norocire neschimbată a gloriósei domnirĭ a Majestăţii Sale prea înaltului nostru Impĕratŭ şi Rege Franciscŭ Iosifŭ I; ér în câtŭ pentru eternisarea acelei ḑile memorabile, dér mai vértosŭ pentru eternisarea loialităţii, alipirii şi iubirii clerului şi poporului nostru către Majestatea Sa, orênduimŭ, ca preoţii printr'o vorbire acomodată, arătândŭ poporului marea însĕmnătate a acelei ḑile, apoi prea înalta şi prea înţelépta intenţiune a Majestăţii Sale, de a se eternisa prin fapte filantropice, cum şi combinaţia nóstră şi a veneratului nostru Consistoriu de a o eternisa prin intemeierea unui fondŭ, pentru înfiinţarea unui gimnasiu diecesanŭ, sĕ pregătéscă şi se îndemne pe credincioşii noştri la contribuirĭ benevole pentru realisarea acelui scopŭ măreţŭ.

După aceea părinţii protopresbiterĭ apoi preoţii, învĕţătorii şi alţĭ inteligenţĭ şi fruntaşĭ ai noştri, sĕ îndemne pe toţĭ la contribuire după putinţă începêndŭ dela comunele bisericescĭ cele mai cu stare, pănă la singuraticii poporenĭ mai cu stare, cu câtŭ vorŭ putè şi vorŭ binevoi spre a ne înlesni înfiinţarea câtŭ mai curêndŭ a gimnasiului proiectatŭ, observându-le, că nicĭ noi, nicĭ veneratulŭ nostru Sinodŭ eparchialŭ, precum nicĭ alţĭ fruntaşĭ ai noştri, nu vomŭ rĕmâné înapoi cu ofertele nóstre.

După ce prin asemenea vorbirĭ se vorŭ lumina toţĭ despre scopulŭ ce urmărimŭ, poftimŭ şi rugămŭ pe fiecarele protopresbiterŭ, preoţŭ, învĕţătorŭ şi inteligentŭ, sĕ premérgă poporului cu esemplu bunŭ, oferindŭ mai ântêiu unulŭ fiecarele dintrênşii suma cu care voesce a contribui, apoi îndemnândŭ şi pe alţii la asemenea oferte. Preste acésta poftimŭ pe preoţii noştri din comunele mai cu stare a întruni comitetele parochiale la şedinţă şi a stărui sĕ se voteze şi din partea comunelorŭ, ce se va putea — la fondulŭ gimnasialŭ, observându-li-se că ofertele séu contribuirile mai marĭ se potŭ plăti şi în rate, în rĕstimpŭ de mai mulţĭ anĭ.

De asemenea poftimŭ şi rugămŭ pe preoţii şi învĕţătorii noştri, ca cunoscêndŭ dênşii mai bine pre poporenii noştri cei mai binecuvêntaţĭ de Dumneḑeu, sĕ umble pre la casele lorŭ şi sĕ adune contribuirĭ binevoitóre, după putinţă.

Totŭ ce vorŭ primi vorŭ induce într'o cólă de colectă, în care se va înscrie numele dăruitorului şi suma ce ar contribui.

Colectele acestea se vorŭ începe din ḑiua cea memorabilă dela 2 Decemvre cal. nou, şi se vorŭ continua pănă după sĕrbătoriile botezului din 1889, când apoi sumele colectate, dimpreună cu cólele de colecte, se vorŭ înainta încóce.

Numele dăruitorilorŭ dimpreună cu contribuirile lorŭ se vorŭ publica în fóia nóstră oficială, şi noi nu vomŭ lipsi, după putinţă, a-i cuprinde şi în rugăciunile nóstre către Dumneḑeu.

După acestea implorândŭ şi la acéstă întreprindere mântuitóre, ca la tóte lucrările nóstre, darulŭ şi ajutorulŭ lui Dumneḑeu, şi împărtăşindu-vĕ tuturorŭ binecuvêntarea nóstră archieréscă, am rĕmasŭ

Aradŭ, 10/22 Noemvre 1888.

Alŭ Vostru

de totŭ binelevoitoru:

Ioanŭ Meţianŭ, m. p.

Episcopulŭ Aradului.

Intêmplărĭ diferite.

Furtŭ. Cu ocasiunea têrgului sĕptĕmânalŭ de Vinerea trecută alŭ Braşovului, Ioh. Rhein din Sânpetru a furatŭ blănarului Szekely Karoly o căciulă de pele de mielŭ. Făptuitorulŭ e datŭ în mâna judecătoriei de cercŭ.

Focŭ. In Orăştiă a arsŭ la 30 Nov. séra o claiă de paie. In Slîmnicŭ au suferitŭ pagube din causa incendiului Teodorŭ Mască şi familia lui Ionŭ Tatu, acesta e numele Românului, care a fostŭ străpunsŭ de baioneta unui gendarmŭ. Paguba e de 265 fl. asiguraţĭ.

Omorŭ. In Hodoniu, comit. Timişului, locuitorulŭ de acolo George Miloşiu a omorîtŭ cu toporulŭ, Dumineca în 2 Decemvre, pe mamă-sa, vĕduva învĕţătorésă I. Miloşiu în vêrstă de 62 anĭ, şi pe servitórea ei, o fată de 16 anĭ. Ucigaşulŭ a fostŭ prinsŭ în Lugoşŭ şi închisŭ în Timişóra.

Atentatŭ. In *Fenlacŭ*, comit. Timişului, s'a încercatŭ într'una din nopţile trecute unŭ atentatŭ prin împuşcare în contra notarului de acolo P. Hindl. Glonţulŭ nu l'a nimeritŭ, ér atentatorulŭ a dispărutŭ fără urmă.

Apelŭ,*)

In credinţa, că numĕroşii amicĭ şi tovarĕşĭ în lupta pentru binele obştescŭ, susţinutŭ cu atâta curajŭ şi abnegaţiune în parlamentŭ, în sinóde, în congrese, congregaţiunĭ comitatense şi în adunărĭ de tóte categoriele. în speranţa, că toţĭ protegiaţii, toţĭ admiratorii virtuţilorŭ cetăţenescĭ ale fericitului

MIRCEA V. STÂNESCU

arŭ dori sĕ aibă în casa lorŭ chipulŭ acestui bărbatŭ extraordinarŭ: subsemnatulŭ am luatŭ hotărîrea d'a comanda *bustulŭ frumosei sale figurĭ* la cutare sculptorŭ renumitŭ.

Cine ar dori sĕ poşédă unŭ exemplarŭ turnatŭ în gipsŭ, formatŭ micŭ de birou, binevoiască a se prenumĕra trimiţindu-şĭ câtŭ mai curêndŭ adresa la subsemnatulŭ ca sĕ mĕ potŭ orienta în privinţa numĕrului de exemplare. Preţulŭ unui bustŭ nu credŭ că va trece peste 5 fl.

Oraviţa, 9 Decemvrie 1888.

Dr. G. Vuia.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 11 Decemvre. Proiectulŭ de lege militară probabilŭ că se va pune la ordinea ḑilei în cameră abia la 10 Ianuarie.

Berlinŭ, 11 Decemvre. Monitorulŭ statului publică telegrama de gratulare a împĕratului germanŭ către monarchulŭ austro-ungarŭ ḑicêndŭ: Dumneḑeu sĕ te ţină spre binele ambelorŭ popóre şi alŭ păcii europene încă multŭ timpŭ. Monarchulŭ austro-ungarŭ a rĕspunsŭ: Te rogŭ sĕ fii totŭ aşa de sigurŭ de amiciţia mea fidelă, precum mĕ încredŭ firmŭ în a ta în tóte împrejurările.

Parisŭ, 11 Decemvre. Camera a votatŭ întregŭ bugetulŭ.

Bucurescĭ, 11 Decemvre. In senatŭ prinţulŭ George Sturza atacă politica din afară a guvernului. Ataculŭ e aspru condamnatŭ chiar în cercurile conservaóre din causa accentuărei ostentative a punctului de vedere rusescŭ.

DIVERSE.

Dragoste tînĕră. In Parisŭ s'a însuratŭ la 21 Noemvre n. unŭ Englesŭ de 99 de anĭ, lordulŭ Stone, cu o fată fórte frumósă de 20 de anĭ, anume Lisette Champs. Mirele, care pănă acuma a fostŭ flăcău, numai de aceea a luatŭ pe fată de soţiă, fiindcă servise cu strămoşulŭ eĭ în acelaşĭ regimentŭ şi a voitŭ sĕ îngrijască de strănepóta cameradului sĕu. Noua părechen'a întreprinsŭ nicĭ o călĕtoriă după nuntă, fiindcă lordulŭ Stone, precum spunŭ medicii, n'ar putè suporta ostenelele unei călĕtorii pe calea ferată.

Reliquii. In Stiria s'au furatŭ la 25 Noemvre n. c. din castelulŭ Bertholdstein, aprópe de Gratz, nisce obiecte vechĭ şi reliquii preţióse, ce aparţineau colecţiunei de antichităţĭ a lui Sever-paşa. Hoţii suntŭ urmăriţĭ în tóte părţile Europei, şi fiindcă nu este eschisă probabilitatea, că hoţii au luatŭ drumulŭ spre Budapesta, direcţiunea poliţiei din Gratz a trimisŭ şi căpitănatului din Budapesta consemnarea obiectelorŭ furate, carĭ suntŭ: Unŭ orologiu mare de aurŭ alŭ căruia arătătorŭ este menitŭ pentru folosinţa orbilorŭ; unŭ orologiu de aurŭ cu capacŭ de cristalŭ, care odinióră a fostŭ proprietatea lui Ludovicŭ XVI; 4 orológe antice deosebite cu capacurĭ smălţuite; unŭ orologiu de busunarŭ anticŭ de argintŭ; o tabacheră antică de aurŭ mărgelată; unŭ monumentŭ în miniatură dela împĕratulŭ Iosifŭ II; o medaliă cu portretulŭ Mariei Antoinetta; două tablourĭ micĭ, carĭ represintă capete femeescĭ; o chibritelniţă de aurŭ, pe care se póte ceti printre briliante numele prinţului de Walles; tabloulŭ în miniatură alŭ Pré-curatei fecióre Maria cu aurirură antică şi cu corónă închisă, unŭ césornicŭ de busunarŭ cu cristale în formă de stea; în fine pieptene şi degetare de argintŭ. Preţulŭ obiectelorŭ furate se evaluéză la 100,000 fl.

Mare minune. Ḑiarului „Frankfurter Zeitung" i-se scriu din New-York următorele: In apropiere de noua localitate Hillman din satulŭ Georgia s'a descoperitŭ unŭ locŭ ciudatŭ de totŭ. Persónele, carĭ treceau prin acea regiune stîncósă, se simţeau atinse şi ţinute în locŭ de o putere misteriósă, de care dênsele nu puteau sĕ'şĭ dea sémă décă ea provine din pămêntŭ séu din aerŭ. Sgomotele ce se făcură împrejurulŭ acestei minunĭ au datŭ prilejŭ la o cercetare sciinţifică, care a constatatŭ în adevĕrŭ lucrurĭ interesante şi în parte încă nelămurite. Stâncile, străbătute de vine metalice, şi unele părţĭ din pămêntŭ suntŭ electrice; apa unui isvorŭ care şerpuesce printre stâncĭ şi la o distanţă de o milă se preface în părîu, duce cu sine puternice curente de elecricitate, astfelŭ că décă bagă cineva mâna în apă simte o lovitură durerósă. Din şése persóne, carĭ facŭ unŭ lanţŭ, chiar şi cea din urmă sêmte încă curentulŭ electricŭ décă prima persónă băgă mâna în apă. Puterea curentului varieză după cum este timpulŭ. Afară de învĕţaţii carĭ se ocupă cu miraculŭ din Georgia, mai este încă unŭ industriaşŭ, care desfăşură celŭ mai mare interesŭ pentru acestŭ locŭ, pe care l'a şi cumpăratŭ. Dênsulŭ are de gândŭ sĕ pună în vêndare apă electrică şi sĕ construiéscă unŭ mare stabilimentŭ pentu „băi electrice".

*) Tóte gazetele suntŭ rugate a publica acéstŭ apelŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 10 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.10
Renta de hârtiă 5%	91.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ terate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	117.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.20
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	132.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81.55
Renta de argintŭ austriacă	82 35
Renta de aurŭ austriacă	109.30
Losurĭ din 1860	139.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.78
Napoleon-d'orĭ	9.65
Mărcĭ 100 împ. germane	59.75
Londra 10 Livres sterlinge	121.85

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sz. 2154—1888. tkvi.

Arverésy hirdetmény.

Az ábrudbányai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság által közzé tétetik hogy Costinás Ana és Pául Sándor mint néhai Costinás Simeon örökössei végrehajtatonak Baisan Candin lui Elia végrehajtást szenvedelt elleni 47 frt. 62 kr. töke ennek 9 frt. 30 kr. eddigi költségek és jár. behajtása végett az ábrudbányai kir. járásbirósághoz kerületéhez tartozó Bucsum községi 173, 260 tjkvben foglalt következö ingatlanok

Sórszám	Helyrszám	Megnevezés	Becsértek frt.	Becsértek kr.	Bánat pénz frt.	Bánat pénz kr.
		173 sztjkvben				
4	6672	kaszálo				
	6673	„	44		4	40
	6674	„				
	6675	„				
5	6741	zurda	58		5	80
	6742	házhely				
7	7180	kert	228		22	80
	7181	ház				
8	7192	kaszálo	136		13	60
9	7200	kaszáló	31		3	10
10	7205	„				
	7209	„	42		4	20
	7210	„				
		260 sz. tjkvben				
1	2769	kaszáló	13		1	30
2	2920	kaszáló	36		3	60

és tartolékai Bucsum községben a község házánál megtartandó nyilvános birói árverés 1888 évi Deczember hó 14-ik napján dél. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának a biroi kiküldött kezéhez leendö elöleges letétele melett elfognak adatni.

Vevö köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az érverés jogerőre emelkedésétöl számitando 30 nap alatt és ugyan azon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a Gy.-fehérvári kir. adohivatal 39423 számu igazságügyministeri letéti szabály rendelet értelmében lefizetni.

E hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos orák alatt ezen tkvi hatoság és Bucsum községi elöljáróságnál tekinthetök meg.

Az árverési költségek 6 frt. 80 krban állapittatnak meg.

Az árverés a Bucsumi 173, 260 sz. tjkvben feljegyzendö.

Abrudbányán 1888 évi Augustus hó 29-án.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatoságtol.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.“